

isotopia

[¹⁸F] fluoroDOPA PET Scan

איזוטופיה מולקולר אימג'ינג בע"מ- חברה ישראלית בתחום הרפואה הגרעינית, החלה לייצר לראשונה את החומר [¹⁸F] fluoroDOPA למיפוי חדשני (PET\CT) לפרקינסון.

כידוע, מחלת הפרקינסון היא מחלה ניוונית של המוח הנגרמת עקב פגיעה במנגנון בקרת התנועה שבמוח. המחלה מופיעה בסביבות גיל 60, אולם יכולה גם להופיע בגיל צעיר בהרבה. בהערכה לא רשמית, חיים בארץ בין 10,000 - 15,000 חולי פרקינסון, כאשר מדי שנה מתגלים מאות מקרים חדשים. אבחון מדויק של המחלה חשוב ביותר לקביעת הטיפול התרופתי והפרוגנוזה של החולים, בעיקר בתחילת המחלה. עוד לפני הופעת התסמינים האופייניים כגון רעד ונוקשות בשרירים מופיעים תסמינים לא ספציפיים כגון דיכאון, הפרעות שינה וירידה בחוש הריח, שאינם מספקים לשם אבחנה. ישנם מצבים שאינם מחלת פרקינסון אך לא ניתן להבדיל במידה מספקת על סמך התסמינים הקליניים. דוגמא אחת לכך הינה חולים המטופלים בתרופות פסיכיאטריות (אנטי-פסיכוטיות) למשל, שחלקם עלולים לפתח תופעות המחקות מחלת פרקינסון ולקבל תרופות שאינן מתאימות. דוגמא נוספת הינה מחלה שכיחה- רעד ראשוני, essential tremor, אשר לעתים מאובחנת כמחלת פרקינסון אך הינה שונה בתכלית והטיפול בה אחר.

לאחרונה, החל בית המרקחת הגרעיני "איזוטופיה" לייצר חומר F18-DOPA. ייצור החומר הינו תהליך מורכב ורק לאחר התקדמות טכנולוגית משמעותית התאפשר הייצור בשיטה ייחודית. החומר F18 (איזוטופ רדיואקטיבי פלואור 18) מיוצר על ידי צקלוטרון (מאיץ חלקיקים) ולאחר מכן עובר תהליך של סינתזה בבית המרקחת. חברת איזוטופיה שמה לעצמה למטרה לא רק לייצר חומרים חדשים לרפואה בישראל אלה גם לשווקם במחירים שיאפשרו ליותר ויותר מטופלים נגישות כלכלית לבדיקה. החברה החלה לאחרונה לשווק את ה-F18-DOPA לבתי החולים המובילים בארץ, לשם ביצוע מיפוי מח חדשני שנקרא F18-DOPA PET-CT המסייעת באבחון מחלת הפרקינסון בדרגת דיוק גבוהה. מיפוי זה משמש כהדמיה מטבולית להערכה של האלמנט הפרה-סינפטי של הנוירונים הדופמינרגיים בסטריאטום. F18-DOPA (חומר הדומה במבנהו ל-L-DOPA) הופך במוח לדופמין מסומן ע"י F18 ונקלט בקצות העצבים הדופמינרגיים בסטריאטום. במצב פרקינסוני קיימת ירידה במספר העצבים הדופמינרגיים ולכן תיראה ירידה בקליטת הסמן F18 כבר בשלבים מוקדמים מאוד של המחלה. כיום, מרבית הנוירולוגים קובעים אבחנה של מחלת פרקינסון על סמך התמונה הקלינית ועל סמך שלילת הפרעות מבניות בעזרת CT או MRI של המוח. בדיקה זו תהווה כלי עזר נוסף לביסוס האבחנה.

יש להתייעץ עם הרופא המפנה ועם המכון לרפואה גרעינית בו תתבצע הבדיקה לגבי צורך בשינוי בטיפול התרופתי לפני הבדיקה.